

[Christmas Møller.]

virke til, at Landbruget kunde bevare denne Arbejdskraft, ogsaa naar den blev ældre, i Stedet for som nu at maatte skyde den fra sig til Overfyldning af andre Erhverv, der ogsaa mener, at Regeringens Erhvervspolitik for deres Vedkommende er mer eller mindre forfejlet, mer eller mindre uskikket til at opretholde og forøge deres Beskæftigelsesevne.

Maa jeg i denne Forbindelse understrege som en glædelig Kendsgerning, at den højtærede Socialminister ikke er nogen særlig varm Ven af offentlige Arbejder. De fordeler Arbejdet, sagde han, men nye Værdier producerer de ikke. Og saa talte han opflammende Ord til Industrien og Storhandelen, til Eksport-Industrien og Eksport-Købmændene — bare det havde været den højtærede Handelsminister, der havde været saadan oppe! — men det var maaske ikke mindst ham, den højtærede Socialminister vilde stramme op.

Ja, der er i Sandhed nok at gøre for den højtærede Regering, hvis den vil afskaffe Arbejdsløsheden gennem Industri og Eksport. Blot den saa forstaar, at der er mere at gøre med at løse end med at binde. Blot den f. Eks. snart maa komme lige saa vidt som Søfartens menige Socialdemokrater — eller er de maaske mere Kommuniste? — der er ganske enige med deres Redere om, at for Merindkomstskatten bliver der ingen Skibe bygget!

I det hele taget forekommer det mig, at Regeringen maa skynde sig lidt, hvis den vil komme paa Siden af Arbejderne i Forstaaelse af, at det ikke saa meget drejer sig om at fordele Arbejdet som om at skaffe Arbejde. Et mere forfejlet Eksperiment end Loven om Overarbejde skal man lede om. Man maatte ogsaa i høj Grad ønske, at Læringeloven havde vist sig mere egnet til at skaffe unge Mennesker i Lære. Det er jo dog en dygtig, veluddannet og talstærk Ungdom, der først og fremmest skal sikres et Erhvervsliv, af hvilket man ønsker en kraftig Udfoldelse.

Men for øvrigt skal jeg være den sidste til ikke at vedgaa en vis Skepsis over for en hel Del af de mangfoldige Millioner, som det offentlige anvender i sin Anlægsvirksomhed. Den Dag, Danmark er et Land, der væsentligt bestaar af Autostradaer, Broer, Viadukter,

Cyklestier og Vandstrandveje, er det ingenlunde sikkert, at det er et Land med et blomstrende Erhvervsliv. Alt det, der her laves, er noget, der skal holdes i Stand, men hvad vi mere trænger til, er Drivkræfter i Fremtidens Arbejde. Vi maa støtte de arbejdsskabende Erhverv overalt, hvor det drejer sig om Planøkonomi efter store Linier, men inden for Planen maa det personlige Initiativ og den frivillige Organisation af al Evne fremmes.

Og saa holder jeg bestemt for, at dansk Erhvervspolitik's Opgaver ikke er mindre paa Landbrugets end paa Industriens og Industrieksportens Omraade. Jeg tror ikke paa en god Fremtid i Danmark uden et Landbrug, der kan beskæftige og yde Livsophold til stadig flere Mennesker.

Det vilde være heldigt, om den højtærede Statsminister og den højtærede Udenrigsminister kunde blive enige om Virkningerne af en Forøgelse af Landbrugseksporten. Statsministeren har som bekendt udtalt, at jo mere Flæsk og Smør vi sælger, des flere Færdigvarer maa vi indføre, og han mener aabenbart, at hvad Eksporten betyder af Merbeskæftigelse for Landbruget, det bliver til flere Gange større Mindrebeskæftigelse i Industrien. Dette har været den højtærede Udenrigsministers Husmandshjerte for meget, og han tildelte, da han forleden havde Ordet her i Tinget, saa vidt jeg forstod ham, sin høje Chef en mild Irettesættelse. Var det muligt, at den højtærede Statsminister vilde udtale sig om, hvordan den har virket? Det drejer sig jo her om et springende Punkt i selve vor Handelspolitik.

Mig siger min forhaabentlig sunde Fornuft, at det er den højtærede Udenrigsminister, der i det lange Løb vil faa Ret, naar han mener, at større Eksport ogsaa betyder større Beskæftigelse. Noget andet er maaske de øjeblikkelige Virkninger. Men for øvrigt maa vi ikke betragte Landbrugets industrielle Udvikling som afsluttet, vi maa ikke gaa ud fra, at det ikke kan optage nye Produktioner eller ændre Forholdet mellem dem, der er i Gang. Og vi maa ikke, fordi de gamle Former for Jordudstyknung maaske viser sig at være mindre holdbare, tro, at der ikke kan findes bedre. Men først og fremmest: det danske Landbrug maa saneres til Bunds, det vil sige til den Bund, hvor